

Gevoegde zaken T-198/95, T-171/96, T-230/97,
T-174/98 en T-225/99

Comafrica SpA en Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co.

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Gemeenschappelijke ordening der markten — Bananen — Beroep tot
nietigverklaring — Ontvankelijkheid — Wettigheid van verminderings- en
aanpassingscoëfficiënten — Beroep tot schadevergoeding”

Arrest van het Gerecht (Vijfde kamer) van 12 juli 2001 II - 1978

Samenvatting van het arrest

1. *Beroep tot nietigverklaring — Natuurlijke of rechtspersonen — Handelingen die hen rechtstreeks en individueel raken — Tariefcontingent voor invoer van bananen — Verordeningen tot vaststelling van verminderings- en aanpassingscoëfficiënt voor bepaling van aan marktdeelnemers toe te kennen hoeveelheid — Beroep ingesteld door marktdeelnemers — Niet-ontvankelijkheid*
[EG-Verdrag, art. 173, vierde alinea (thans, na wijziging, art. 230, vierde alinea, EG) en art. 189, tweede en vierde alinea (thans art. 249, tweede en vierde alinea, EG); verordeningen nrs. 1869/95, 1561/96, 1155/97, 1721/98 en 1586/1999 van de Commissie]

2. *Niet-contractuele aansprakelijkheid — Voorwaarden — Voldoende gekwalificeerde schending van ter bescherming van particulieren gegeven hogere rechtsregel — Instelling die niet over beoordelingsmarge beschikt — Toereikendheid van gewone inbreuk op gemeenschapsrecht*
[EG-Verdrag, art. 215, tweede alinea (thans art. 288, tweede alinea, EG)]
 3. *Niet-contractuele aansprakelijkheid — Voorwaarden — Vaststelling van vergissing of onregelmatigheid — Niet-toereikende voorwaarde*
[EG-Verdrag, art. 215, tweede alinea (thans art. 288, tweede alinea, EG)]
-
1. De door de marktdeelnemers van de categorieën A en B ingestelde beroepen tot nietigverklaring van de verordeningen tot vaststelling van de verminderings- en aanpassingscoëfficiënten voor het bepalen van de hoeveelheid bananen die in het kader van tariefcontingenten aan elke marktdeelnemer van die categorieën moet worden toegekend, zijn niet-ontvankelijk. Die verordeningen zijn maatregelen van algemene strekking in de zin van artikel 189, tweede alinea, van het Verdrag (thans artikel 249, tweede alinea, EG). Zij zijn van toepassing op objectief omschreven situaties en brengen rechtsgevolgen teweeg jegens algemeen en abstract omschreven categorieën van personen, te weten alle marktdeelnemers van de categorieën A en B (onder de regeling van 1993) of alle traditionele marktdeelnemers (onder de regeling van 1999). Deze verordeningen hebben dus naar hun aard een algemene strekking en zijn geen beschikkingen in de zin van artikel 189, vierde alinea, van het Verdrag.
 2. Ter zake van de aansprakelijkheid van de Gemeenschap voor aan particulieren veroorzaakte schade geldt dat de aan de instelling verweten gedraging een voldoende gekwalificeerde schending moet zijn van een rechtsregel die tot doel heeft aan particulieren rechten toe te kennen. Voor de beoordeling of een schending van het gemeenschapsrecht voldoende gekwalificeerd is, geldt als criterium de kennelijke en ernstige miskenning door een gemeenschapsinstelling van de grenzen die aan haar beoordelingsvrijheid zijn gesteld. Heeft de betrokken instelling slechts een zeer beperkte of in het geheel geen beoordelingsmarge, dan kan de loutere inbreuk op het gemeenschapsrecht volstaan om van een voldoende gekwalificeerde schending te spreken. In het bijzonder wanneer een onregelmatigheid wordt geconstateerd die in analoge omstandigheden door een normaal voorzichtige en zorgvuldige overheid niet zou zijn begaan, kan worden geconcludeerd dat de gedraging van de instelling een onwettigheid oplevert waarvoor de Gemeenschap aansprakelijk kan worden gesteld uit hoofde van artikel 215 van het Verdrag (thans artikel 288 EG).

(cf. punten 108-110)

Ter bepaling van de grenzen van de beoordelingsvrijheid waarover de betrokken instelling beschikt, is niet beslissend of de handeling van die instelling een algemene dan wel een individuele strekking heeft.

(cf. punten 134, 136)

3. De vaststelling van een fout of onregelmatigheid die door een instelling is begaan, volstaat op zich niet om de niet-contractuele aansprakelijkheid van de Gemeenschap teweeg te brengen, tenzij die fout of onregelmatigheid wordt gekarakteriseerd door een gebrek aan zorgvuldigheid of voorzichtigheid. Dat betekent dat wanneer zich bij de vaststelling van de vermindering-/aanpassingscoëfficiënten voor het bepalen van de hoeveelheid bana-

nen die in het kader van tariefcontingenten aan elke marktdeelnemer van de categorieën A en B moet worden toegekend, eventuele verschillen voordoen tussen de door de bevoegde nationale autoriteiten meegedeelde cijfers en die van Eurostat of andere gegevens omtrent de hoeveelheden bananen die gedurende de betrokken referentieperiodes in de Gemeenschap zijn afgezet of ingevoerd, dit op zich geen bewijs van een voldoende gekwalificeerde schending van het gemeenschapsrecht door de Commissie vormt. Wanneer de Commissie belangrijke inspanningen heeft gedaan om eventuele discrepanties in de cijfers te verminderen, moet dus worden aangenomen dat zij met de vereiste voorzichtigheid en zorgvuldigheid te werk is gegaan.

(cf. punten 144, 149)